MĚSTSKÝ ÚŘAD KUTNÁ HORA
Havlíčkovo náměstí 552/1, 284 01 Kutná Hora,
IČ: 00236195
Odbor památkové péče, školství a kultury
sídlo odboru: Václavské náměstí 182, Kutná Hora
tel.: 327 710 210, 327 710 111*, fax: 327 710 106
e-mail: pamatky@mu.kutnahora.cz, ID: b65bfx3
www.mu.kutnahora.cz

Spisová značka: MKH/024734/2017/04/PAM/MON

Naše č.j.: MKH/024734/2017
Vyřizuje: Naděžda Mottlová, referent
Tel.: 327 710 211
E-mail: mottlova@mu.kutnahora.cz
Datum: 2.5.2017

Účastníci řízení:
Město Kutná Hora, Havlíčkovo nám. 552, Kutná Hora, 284 01, IČ: 00236195, které zastupuje Ing. Jiří Janál, Družební 603, Kutná Hora, narozen 29.9.1946

Věc: Závazné stanovisko Městského úřadu Kutná Hora, odboru památkové péče, školství a kultury k celkové obnově a přístavbě objektu č.p. 416, Na Náměti, Kutná Hora, za účelem zřízení městské knihovny včetně parkoviště, zpevněných ploch a oplocení, na pozemcích p.č. 1351/1, 1351/2, 1351/3, 3735, 3737 k.ú. Kutná Hora. (dle projektové dokumentace, kterou v září 2014 autorizoval Ing. arch. Jiří Krejčík, ARN Studio s.r.o., Československé armády 219/24, Hradec Králové, zak č. 351-2014)

Městský úřad Kutná Hora, odbor památkové péče, školství a kultury na základě ustanovení § 66 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění a ustanovení § 14 odst. 1 a § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů a § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, k žádosti č.j. MKH/024734/2017 ze dne 12.4.2017, kterou podal *Ing. Jiří Janál, Družební 603, Kutná Hora, narozen 29.9.1946, jaké zástupce Města Kutná Hora, Havlíčkovo nám. 552, Kutná Hora, 284 01, IČ: 00236195,* **k celkové obnově a přístavbě objektu č.p. 416, Na Náměti, Kutná Hora, za účelem zřízení městské knihovny včetně parkoviště, zpevněných ploch a oplocení, na pozemcích p.č. 1351/1, 1351/2, 1351/3, 3735, 3737 k.ú. Kutná Hora**, vydává po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, Praha 3 (dále jen NPÚ) č.j. NPÚ- 321/29427/2017 ze dne 25.4.2017 (došlo pod č.j. MKH/028359/2017 dne 27.4.2017) toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o

Stavební úpravy zahrnují zejména:

- Podříznutí stávajícího zdiva
- Rozšíření suterénních prostor
- Oprava a zesílení krovu, výměna krytiny, odbourání a oprava komínových těles
- Provedení nových střešních vikýřů
- Odstranění podlahových konstrukcí, nové podlahy
- Nové technické rozvody
- Demontáž pískovcového soklu a provedení soklu nového
- Přístavba dvou prosklených výtahových těles
- Oprava fasády
- Výměna oken
- Oprava vstupních vrat
- Provedení nového schodiště ze 3NP do 4NP
- Demolice přístavby na severozápadní straně
- Úpravy venkovních ploch, oplocení a parkoviště
- Nové vnitřní konstrukce

Celková obnova a přístavba objektu č.p. 416, Na Náměti, Kutná Hora, za účelem zřízení městské knihovny včetně parkoviště, zpevněných ploch a oplocení, na pozemcích p.č. 1351/1, 1351/2, 1351/3, 3735, 3737 k.ú. Kutná Hora, který je jako nemovitá kulturní památka zapsán v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek pod rejstříkovým číslem 105980 ***je*** z hledisek ochrany zájmů státní památkové péče ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, dle projektové dokumentace, kterou v září 2014 autorizoval Ing. arch. Jiří Krejčík, ARN Studio s.r.o., Československé armády 219/24, Hradec Králové, zak č. 351-2014, ***přípustná*** při dodržení následujících podmínek:

1. Při opravě krovu budou vyměňovány pouze poškozené části krovu. Nové části krovu budou svým profilem shodné s částmi původními. V případě nejvíce poškozených částí krovu bude provedena jejich výměna, a to klasickým tesařským postupem při zachování stejných průřezů jednotlivých prvků. Ošetření proti dřevokaznému hmyzu a houbám bude provedeno transparentními ochrannými prostředky.

2. Nová střešní krytina hlavního valbového krovu bude provedena z přírodní břidlice šedočerné barevnosti. Případně bude krytina provedena z vláknocementových šablon šedočerné barevnosti. Diagonálně kladené šablony na hlavních plochách budou při nárožích a hřebeni lemovány tzv. rámem, tj. hustě kladenými šablonami.

3. Hmota kubických vikýřů bude maximálně redukována pomocí menší izolace a okap na přední straně bude zakryt hranolovou římsou. Materiálem vnějšího celoplošného

oplechování vikýřů bude měděný plech nebo titanzinek v břidlicově šedé předzvětrané úpravě.

4. Zachovaná a opravená komínová tělesa budou opatřena hladkou štukovou omítkou nebo provedena jako režná z lícových červených cihel.

5. Vnější omítky budou otloukány pouze v místech nesoudržných s podkladem. Uliční a dvorní fasády a jejich členění zůstane zachováno, případně obnoveno a bude řemeslně opraveno při použití tradiční vápenné technologie (viz fotodokumentace - římsy, šambrány, klenáky, parapety oken, trojúhelné frontony, nárožní a pásová bosáž, sokl). Barevnost bude provedena v monochromním nátěru v odstínu přírodního okru.

6. Řemeslně opraveny budou vstupní novorenesanční vrata.

7. **Portál s bustou bude restaurován restaurátorem s příslušným oprávněním MKČR. K restaurování portálu a busty bude na základě žádosti vlastníka a záměru restaurování vydáno samostatné závazné stanovisko.**

8. Nová okna budou dřevěná špaletová a budou na vnější pohledové straně doplněna typickým neorenesančním detailem (profilace na poutci, stylizovaný sloupek řádové architektury na klapačce). Okna budou opatřena polomatným nátěrem v odstínu slonové kosti či tabákové.

O d ů v o d n ě n í

Městskému úřadu Kutná Hora, odboru památkové péče, školství a kultury, jakožto věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, byla dne 12.4.2017 doručena žádost, kterou podal Ing. Jiří Janál, Družební 603, Kutná Hora, narozen 29.9.1946, jako zástupce Města Kutná Hora, Havlíčkovo nám. 552, Kutná Hora, 284 01, IČ: 00236195, k celkové obnově a přístavbě objektu č.p. 416, Na Náměti, Kutná Hora, za účelem zřízení městské knihovny včetně parkoviště, zpevněných ploch a oplocení, na pozemcích p.č. 1351/1, 1351/2, 1351/3, 3735, 3737 k.ú. Kutná Hora. Tímto dnem bylo ve věci zahájeno správní řízení.

K žádosti byla přiložena projektová dokumentace přestavby základní školy na knihovnu, kterou vypracovalo ARN Studio, autorizoval Ing. arch. Jiří Krejčík v září 2014, č. zak: 351-2014. Dokumentace obsahuje kromě textové části výkresovou dokumentaci v měřítku 1:50.

Předmětem předložené dokumentace je rekonstrukce a adaptace objektu bývalé školy na knihovnu. Po funkční stránce je stavba rozdělena po jednotlivých podlažích: v dodatečně vyhloubeném suterénu je umístěno provozní zázemí objektu a sklad knih s objemem až 60.000 exemplářů, první nadzemní podlaží bude sloužit pro širokou veřejnost (šatna, kavárna, společenský sál, apod.), dále obě patra jsou využita pro vlastní knihovní provoz – čítárny, a podkroví pro administrativu. Architekt přistoupil k adaptaci objektu citlivě – pietně zachovává dochovanou strukturu a detaily původního objektu a tam, kde to vyžaduje nová funkce, vkládá soudobé prvky, snadno však vizuálně odlišitelné od původního objektu. To se týká především

osvětlení půdní vestavby prostřednictvím kubicky tvarovaných střešních vikýřů a dále přístavby dvou prosklených výtahových těles při dvorní fasádě. Jako střešní krytina pro snadnější řešení navázání krytiny vikýřů a pohledovému sjednocení je navržena krytina z falcovaného plechu. Součástí dokumentace je také řešení venkovních ploch (část pro veřejně-odpočinkovou funkci, část pro parkování osobních automobilů) včetně oplocení pozemku.

Objekt bývalé školy čp. 416 byl postaven v roce 1892 v novorenesančním stylu. Ve své době šlo, vyjma puristických rekonstrukcí památek, o největší stavební podnik v Kutné Hoře. Samotné výstavbě předcházela užší veřejná soutěž, z jejíž dvaceti účastníků získali tři první ceny. Vítězný návrh vzešel od stavitele Jaromíra Kudrny (1891), prováděcí projekt vytvořil Čeněk Dajbych. Budova byla slavnostně uvedena v provoz 18. 9. 1892. Dvoupatrový objekt s valbovými střechami je situován solitérně při východní hranici Městské památkové rezervace Kutná Hora. Objekt se dodnes zachoval v původním objemu s kompletními fasádami (na dvorní straně opravenými, na uliční v původním a poškozeném stavu), včetně vstupního portálu s dveřmi a bustou J. A. Komenského v nástavci. Uvnitř objektu se dochovala schodišťová hala s obvodovým litinovým zábradlím a neckové klenby v chodbách. Naproti tomu typické utilitární adaptaci se nevyhnuly prostory tříd, tělocvičny, technického zázemí včetně přístavby dílen na SZ straně budovy. Také ve fasádách původní okna nahradila nová bez členění. Objekt je ve stávajícím stavu v technicky dobrém stavu a nevykazuje viditelné závažné problémy. K objektu školy patří oplocený pozemek ve vnitrobloku, původně hřiště a zahrada.

Dvoupatrový objekt s valbovými střechami je situován solitérně při východní hranici Městské památkové rezervace Kutná Hora. Ačkoliv předložená projektová dokumentace byla vyhotovena již v roce 2014, v letošním roce byl objekt prohlášen nemovitou kulturní památkou. Tato skutečnost si vynutí změny dokumentace zejména s ohledem na návrat původní střešní krytiny a doplnění výrobků oken. V případě požadavku na změnu typu střešní krytiny, a to z přírodní břidlice, uvádíme, že jde o návrat k původní krytině krovu, která se dosud v několika exemplářích dochovala v samotném prostoru půdy a jde také o krytinu vhodnou pro daný typ střechy i charakter neorenesančního objektu, pozitivně se uplatňující v dálkových pohledech na objekt i tuto část rezervace. Z finančních důvodů a také z důvodu případného přílišného zatížení krovu je alternativně možné použít krytinu z vláknocementových šablon.

Jelikož památkovou hodnotu stavby tvoří také původní krov a vnější plášť je třeba zachovat stávající tvar a sklon střech, krov opravit a ošetřit a vyměnit pouze poškozené části krovu. Při opravě střechy a krovu musí být respektovány klasické stavební a řemeslné postupy za účelem zachování charakteru této kulturní památky. Nevhodné a nepatřičné úpravy krovu se projevují negativně ve tvaru střech. Každá historická, tradičním způsobem ručně vyrobená tesařská konstrukce je nenahraditelnou technickou a kulturní památkou, vyžadující ochranu. I narušené krovy je třeba obnovit výměnou vadných částí při respektování typu původní konstrukce a zachování všech dosud nenarušených částí. K úplné náhradě krovu přistupujeme až jako ke krajnímu řešení.

U historických staveb je optimální ten druh a typ krytiny, který se v historii na střeše skutečně vyskytoval, proto je třeba použít krytinu, která se původní krytině nejvíce podobá a zároveň zbytečně nezatíží krov. Součástí památkové hodnoty starších krytin je i způsob jejich

pokládání, stejně jako tradiční provedení různých detailů a styků, proto mají být šablony kladeny na hlavních plochách diagonálně a při nárožích a hřebeni mají být lemovány tzv. rámem, tj. hustě kladenými šablonami.

Vzhledem k tomu, že krytina z břidlice je finančně velice nákladná, bylo v krajním případě po dohodě s vlastníkem umožněno použití vláknocementových šablon, které byly jako náhrada břidlicové krytiny použity i na jiných kulturních památkách v centru města Kutné Hory. Střecha je poměrně vysoko a není pohledově exponovaná.

Souhrn jednotlivých střech vytváří tzv. střešní krajinu, která bývá důležitým fenoménem historických měst. Střechy historických staveb se zásadně a podstatně podílejí na hodnotě památek. Střechy spoluvytvářejí stavební a architektonickou podstatu památky. Mezi nejdůležitější památkové hodnoty, které je třeba při péči o střechy historických budov respektovat, náleží hodnota památky jako historického dokumentu. Historické budovy a tudíž i střechy jako jejich části jsou dokladem životního stylu společnosti a dobových technických dovedností.

Hmotu kubických vikýřů je nutné co nejvíce redukovat zejména použitím slabší, ale stejně účinné vnitřní tepelné izolace, aby nepůsobily příliš mohutně. Okap na přední straně bude zakryt hranolovou římsou, aby nepůsobil rušivě. Materiálem vnějšího celoplošného oplechování (zastřešení) vikýřů, kde nelze použít břidlici, bude měděný plech nebo titanzinek v břidlicově šedé předzvětrané úpravě, které se vzhledově nejlépe začlení a přizpůsobí.

Je nutné zachovat hodnotné části střechy, tradiční řešení i provedení. Z tohoto důvodu budou zachovaná a opravená komínová tělesa opatřena hladkou štukovou omítkou nebo provedena jako režná z lícových červených cihel. Vzhled komínů je nedílnou součástí celkového vzhledu objektu.

Omítky, které jsou soudržné s podkladem nebudou otloukány, protože jsou dokladem vzniku a vývoje domu. Architektonické členění fasád (viz fotodokumentace - římsy, šambrány, klenáky, parapety oken, trojúhelné frontony, nárožní a pásová bosáž, sokl) je nutné zachovat, případně doplnit a kvalitně řemeslně opravit při použití tradiční vápenné technologie. Aby došlo ke sjednocení starých a nových částí omítek je nutné nové části provést tradiční vápennou technologií. V návaznosti na původní řešení byla zvolena následující barevnost: monochromní nátěr v odstínu přírodního okru (odstín odpovídající hořickému pískovci).

Novorenesanční vstupní vrata je nutné řemeslně opravit, aby byla zajištěna delší životnost a zachování těchto vrat.

Za nejcennější prvky se dá považovat vstupní portál s bustou. Proto je nutné tyto fragmenty odborně ošetřit restaurátorem, neboť jde o uměleckořemeslnou práci. Restaurátorské práce uměleckořemeslných děl, která jsou součástmi kulturních památek může restaurovat pouze restaurátor s příslušným povolením Ministerstva kultury ČR.

Nová špaletová okna budou na vnější pohledové straně doplněna typickým neorenesančním detailem (profilace na poutci, stylizovaný sloupek řádové architektury na klapačce). Okna by měla být zhotovena z kvalitního rostlého dřeva a opatřena polomatným nátěrem v odstínu slonové kosti či tabákové. Zasklení vnějších oken bude provedeno kopiemi litých tabulek. V případě doplnění vnějších oken o typickou profilaci poutce a klapačky jde o návrat k původnímu tvarosloví oken, která se spolupodílela na výrazu neorenesanční fasády. S tím souvisí i osazení kopií litých tabulek skla, jejichž návrat představuje pozitivní trend

realizovaný v poslední době i na dalších objektech v majetku Města Kutné Hory, např. Spolkovém nebo Dačického domě. Osazení kopií litých tabulek skla však nepožadujeme, pouze doporučujme, neboť vzhledem k velkému množství poměrně velkých oken, by šlo o úpravu velmi finančně nákladnou. Z hlediska zájmů státní památkové péče je vhodné vyměnit okna opět za okna dřevěná špaletová, neboť okna se výrazně podílejí na architektonickém výrazu domu. U starších staveb jsou dřevěná okna vhodnější vzhledem k jejich prodyšnosti. Je třeba dbát o zachování autentického tvaru, rozměrů a veškerých detailů příslušné konstrukce i všech jejích částí včetně rámů a zárubní i povrchové úpravy. Okna jsou neoddělitelnou složkou památky. Okna jsou cennou součástí exteriéru i interiéru památek, výrazně se podílejí na jejich architektonickém výrazu a mají velkou vypovídací schopnost.

Výše popsané změny si však nevyžádají funkční nebo objemové úpravy navržené rekonstrukce objektu, ani zvolenou koncepci památkové obnovy, v níž architekt zachovává strukturu a detaily původního objektu a tam, kde to vyžaduje nový provoz, vkládá soudobé prvky, snadno však vizuálně odlišitelné od původního objektu.

Při opravě musí být respektovány klasické stavební a řemeslné postupy za účelem zachování charakteru této kulturní památky. Výše uvedené podmínky jsou stanoveny s ohledem na zachování památkové hodnoty objektu, historických konstrukcí a jeho tradičního vzhledu včetně detailů a řemeslných postupů. Stát chrání kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Péče o architektonickou památku spočívá především v důsledné ochraně památkově hodnotné dochované hmoty stavebního díla a zachování jeho věrohodné podoby s respektováním jeho historického vývoje a proměn. Každá historická stavba je určitým způsobem jedinečná a uchování charakteristických znaků by mělo být prioritním zájmem. Základním úkolem památkové péče je definice všeho, co je na dané stavbě hodnotné a co tedy nesmí být nevhodnou opravou zničeno.

Prohlášením historického jádra města Kutné Hory za památkovou rezervaci se zabezpečuje zvýšená ochrana tomuto ojediněle dochovanému příkladu atypického urbanistického řešení středověkého horního města, svým hospodářským významem souměřitelného s Prahou, které na svém území zahrnuje evropsky významná díla monumentální gotické architektury i vynikající příklady měšťanských domů.

Městský úřad Kutná Hora si vyžádal, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., písemné vyjádření NPÚ, územního odborného pracoviště středních Čech. Na základě tohoto vyjádření č.j. NPÚ-321/29427/2017 ze dne 25.4.2017 a vlastní znalosti předmětné kulturní památky Městský úřad Kutná Hora rozhodl, v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o přípustnosti navržených prací a stanovil podle tohoto ustanovení a podle ustanovení § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., základní podmínky, za kterých lze práce připravovat a provést. Před vydáním závazného stanoviska byla zplnomocněnému zástupci, jako účastníku řízení, v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dána možnost vyjádřit se k jeho podkladům. Ing. Janál do protokolu uvedl, že k podkladům závazného stanoviska ani ke způsobu jejich zjištění nemá připomínek.

Podmínky tohoto závazného stanoviska se opírají o písemné vyjádření NPÚ ze dne 25.4.2017, žádost vlastníka, projektovou dokumentaci, kterou v září 2014 autorizoval Ing. arch. Jiří Krejčík, ARN Studio s.r.o., Československé armády 219/24, Hradec Králové, zak č. 351-2014, fotodokumentaci, metodiku NPÚ – Péče o střechy historických budov z roku 2003 a metodiku NPÚ – Péče o výplně historických okenních a dveřních otvorů z roku 2004.

P o u č e n í

Toto závazné stanovisko je vydáváno jako podklad pro rozhodnutí příslušného stavebního úřadu a nelze se proti němu samostatně odvolávat. Napadnout odvoláním je možné až rozhodnutí stavebního úřadu.

„otisk úředního razítka“

Mgr. Ondřej Seifert
vedoucí odboru

Obdrží účastník řízení na doručenku:
Město Kutná Hora, Havlíčkovo nám. 552, Kutná Hora, 284 01, IČ: 00236195, které zastupuje Ing. Jiří Janál, Družební 603, Kutná Hora, narozen 29.9.1946

Na vědomí:
Městský úřad Kutná Hora, stavební úřad, Havlíčkovo náměstí 552
Národní památkový ústav, územní pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, Praha 3, PhDr. Aleš Pospíšil, tel.: 724614669

Poznámky:

V průběhu stavby při řešení konstrukčních detailů, barevnosti apod. je možné se obrátit na pracovníka NPÚ Praha o poskytnutí odborné pomoci buď přímo nebo prostřednictvím městského úřadu.

Toto rozhodnutí nenahrazuje řízení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění podle stavu k 1.1.2013, ke kterému je příslušný Městský úřad Kutná Hora, stavební úřad.

V případě, kdy v souvislosti s realizací výše uvedeného záměru budou prováděny zemní práce, upozorňujeme na povinnosti vyplývající z ustanovení § 22 odst. 2 a § 23 odst. 2 a 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů. Stavebník je podle těchto ustanovení mimo jiného povinen již od doby přípravy stavby tento záměr oznámit Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky (dále jen "AV ČR"), např. Archeologickému ústavu AV ČR, pracoviště Kutná Hora (Hloušecká 609, Kutná Hora, tel.:327/511730. Dále je stavebník povinen umožnit Archeologickému ústavu AV ČR nebo jiné oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum a náhodné archeologické nálezy oznamovat zmíněným organizacím.

V případě archeologického nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologického výzkumu (mince, kamenné, kostěné, kovové nástroje, části nádob a pod.) je nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž k nálezu došlo, povinen v souladu s ustanovením § 23 odst.2 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů podat o tomto nálezu oznámení Archeologickému ústavu AV ČR nebo nejbližšímu muzeu nejpozději druhý den po archeologickém nálezu nebo potom, kdy se o archeologickém nálezu dověděl.. Oznámení může učinit přímo nebo prostřednictvím obce, v jejímž územním obvodu k archeologickému nálezu došlo. Archeologický nález i naleziště musí být ponechány beze změn až do prohlídky Archeologickým ústavem nebo muzeem, nejméně však po dobu pěti pracovních dnů po učiněném oznámení.